

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

นี่เวลาธรรมเห็นใหม่ เวลาธรรมะ ธรรมะถ้าความเป็นจริง ธรรมะความเป็นจริงมันจะให้ความสุขเรามากเลยนะ แต่พฤติกรรมเห็นใหม่ พุดถึงพฤติกรรมการกินอาหาร พฤติกรรมของการปฏิบัติ พฤติกรรมของกินอาหาร กินอาหารแล้วมันเป็นโทษกับร่างกายใหม่ ถ้าพฤติกรรมของการกินอาหาร กินแล้วมันเป็นปกติ หรือกินแล้วร่างกายมันสมบูรณ์แข็งแรงนี่นะ พฤติกรรมอย่างนั้น เป็นพฤติกรรมมันถูกต้อง พฤติกรรมอย่างนี้เป็นพฤติกรรมนะ

แล้ววัฒนธรรมของการกินล่ะ วัฒนธรรมของแต่ละพื้นบ้าน แต่ละท้องถิ่นเห็นใหม่ คุณลักษณะอย่างแต่ละทวีป วัฒนธรรมเขาก็ไม่เหมือนกัน การกินก็ไม่เหมือนกัน การกินอย่างนี้นะ เวลาประพฤติปฏิบัติ เห็นใหม่ เวลากินอาหารเข้าไปแล้วจะต้องอิมท้อง ประพฤติปฏิบัติเข้าไปแล้วต้องถึงที่สุด ใฮ้มันเป็นการเปรียบเทียบนะ เป็นนุกลาธิชฐาน แต่ความจริงนะ ถ้าการประพฤติปฏิบัติ ถ้าประพฤติปฏิบัติผิดไปแล้ว มันจะเป็นไปได้ได้อย่างไร เพราะอะไรนะ? เพราะการกิน กินดำรงชีวิตนะ การประพฤติปฏิบัตินี้มันดำรงถึงหัวใจ จะไม่เกิดไม่ตายอีก มันต้องเข้าไปแก้ไขนะ มันลึกซึ้งกว่าการกินมาก

แต่เวลาเทศน์ว่าการนะสมมุติ เอาสมมุติมาสื่อความหมายกัน ความหมายให้ผู้ที่สื่อออกมาจากหัวใจ แล้วผู้ที่รับนี้ ให้รับสื่อความหมายให้เข้าใจให้ได้ ถ้าเข้าใจได้เราก้ไปตีความว่าคือการกินอาหาร กินอาหารเข้าไปแล้วนี่เรากินเข้าไปในท้องแล้ว ถ้าเราเต็มกระเพาะแล้วมันต้องอิมใช้ใหม่ การประพฤติปฏิบัติไปอย่างไรมันก็ต้องจบ มันต้องอิม มันเป็นไปได้หรือก ถ้ามันปฏิบัติผิดมันจะอิมไปได้ได้อย่างไร มันกินแต่สารพิษ มันกินแต่สิ่งที่ผิดๆ แก่ร่างกาย ร่างกายมันมีแต่โรคภัยไข้เจ็บเห็นใหม่ แล้วมันจะไปถึงที่สุดได้อย่างไร นี่แค่ดำรงชีวิตเพื่อความเป็นอยู่นะ

แล้วกิเลสนะ เวลาประพฤติปฏิบัติไป มันมีกิเลสเป็นตัวคอยเสี้ยมคอยทำให้เราออกนอกถ่วงนอกทางอีกนะ การกินอาหารเรากินอาหารแต่เราตักใส่ปาก เพราะมันเป็นความหิวของเรา มัน

เป็นความต้องการของหัวใจ เป็นความต้องการของร่างกาย เป็นความต้องการทั้งหมดเลย เพื่อดำรง
ความหิว แต่เวลาประพฤติปฏิบัติ มันทุกข์ยาก เวลาเราทุกข์ยาก ใจนี้มันเรียกร้องความช่วยเหลือ
ของเรา แต่กิเลสมันพยายามขบไส กิเลสคือมารใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเฝ้าพระยามาร เห็นไหม “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความคำริ
ของเรา” มารเอ๋ย เธอเกิดจากความคำริของเราละ ความคิดความคำรินี้ ถ้าเป็นขันธมาร สิ่งนี้มัน
เป็นเรื่องของมารทั้งหมดเลย ความคิด ความคำริ การกระทำ มันเกิดจากมารนะ มันเกิดจากมาร
แล้วการประพฤติปฏิบัติเกิดมาจากอะไร? ก็เกิดมาจากความคำริ เกิดมาจากการประพฤติปฏิบัติ
แล้วมันมีมารไหม มันก็มีมารสวมมาตลอดเวลาไง

การประพฤติปฏิบัติที่มันยากอยู่นี้ ยากเพราะกิเลสในหัวใจของเรา เห็นไหม การกินอาหาร
มันเป็นเรื่องของวัตถุนะ ที่เรากินอาหาร เราจับต้องได้ แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สัมมาสมาธิ
เป็นอย่างไร นี่พฤติกรรม พฤติกรรมการประพฤติปฏิบัติมา ประพฤติปฏิบัติอย่างไร ถ้า
ประพฤติปฏิบัติมาผิด พฤติกรรมอันนี้ผิดแล้วมันจะเป็นความถูกต้องได้อย่างไร มันเป็นความ
ถูกต้องไปไม่ได้ เพราะอะไร? เพราะมันเป็นสัมมา เป็นมิจฉา ประพฤติปฏิบัตินี้มันมีสัมมา มิจฉา
นะ สัมมาสมาธิ มิจฉาสมาธิ สัมมาปัญญา มิจฉาปัญญานะ

โจรปล้น โจรเขาแย่งชิงวิ่งราวกัน เขาปล้นกันเขาใช้ปัญญาใหม่ คนที่เขาจะโกงกันเขาใช้
เล่ห์เหลี่ยม เขาใช้ปัญญาใหม่ นี่ปัญญาทั้งนั้นแหละ นี่ปัญญาๆ ปัญญาแก้กิเลส แล้วปัญญาที่ทำลาย
กิเลส ปัญญาที่ทำลายเราละ ปัญญาทำลายเราก็มินะ อย่าว่าปัญญาที่มันจะทำให้เราร่วมเย็นเป็นสุข
ปัญญาที่ทำให้เราร่วมเย็นเป็นสุขต้องเป็นสัมมาปัญญา เป็นปัญญาที่ถูกต้อง เป็นปัญญาที่เราแก้
กิเลสของเรา

ถ้าเป็นปัญญาทำลายตัวเอง คุณก็รู้ว่ายาเสพติดเป็นของที่ไม่ดี สิ่งนี้เป็นของไม่ดี แล้ว
ทำไมเขากินกันล่ะ ทำไมเขาทำกัน แล้วเวลาเขาทำกัน คุณก็ว่าเขาค้าขายกัน เห็นไหม คุณ เขาหลบ
ซ่อนกันอย่างไร เขาวางแผนกันอย่างไร ใช้ปัญญาใหม่นะ ปัญญาทั้งนั้นแหละ แต่มันเป็นมิจฉาใจ
มันเป็นมิจฉาปัญญา ปัญญาที่ทำลายตัวเอง ทำลายตัวเองด้วย ทำลายประเทศชาติ ทำลายสังคม
ทำลายเยาวชน ทำลายกันไปหมดเลย ปัญญาใหม่ ยิ่งกว่าปัญญาอีก เพราะมันแนบเนียนมาก

ความเป็นปัญญาๆ ปัญญาของใคร ถ้าปัญญาของใคร พฤติกรรมนี้ ถ้าพฤติกรรมนี้ต้องให้
มันถูกต้องก่อน เห็นไหม พฤติกรรมการกิน พฤติกรรมการดำรงชีวิต พฤติกรรมต่างๆ พฤติกรรม

ปฏิบัติ แล้วมันยังมีจิตนิสัยเข้าไปอีก เห็นใหม่ พุทธกรรมส่วนพุทธกรรมนะ ในสังคมทุกสังคม จะมีคนต่างๆ กันไป นิสัยความนึกคิดต่างๆ กันไป จิตนิสัยที่สร้างมานี้ จิตที่มันสร้างมาๆ เห็นใหม่

คูสิ เราเกิดมาในภูมิภาคใด เราเกิดมานี้เรากระทบสิ่งใด ตั้งแต่เด็กขึ้นมา ครอบครัวย่อเยี้ย ครอบครัวยี่ปัญหาขึ้นมา เด็กมันจะฝังมาในหัวใจ เห็นใหม่

จิตก็เหมือนกัน จิตเวลามันเกิดตายๆ ในแต่ละภพแต่ละชาติของมัน มันเกิดขึ้นมา มันประสบความสำเร็จใหม่ มันเกิดขึ้นมา ถ้าเป็นกรรมของมัน กรรมเห็นใหม่ คูสิ ไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ก็ไปเป็นบริษัทบริวาร มันไม่ได้เป็นผู้นำ เป็นผู้ต่างๆ

การเป็นผู้นำ การเป็นต่างๆ มันต้องสร้างมานะ พระโพธิสัตว์ เห็นใหม่ คูสิ สละชีวิต สละทุกอย่างเลย สละเพื่อใคร เราว่าสละเพื่อคนที่ได้รับ ทำบุญๆ นี้ทำบุญเพื่อใคร สละมานี้ให้พระเป็นคนรับ พระเป็นคนรับหรือ สิ่งนี้ถ้ามันเป็นวัตถุนะ มันเก็บได้เป็นโกดังๆ มันเป็นการรับผิชอบ แต่การดำรงชีวิตอย่างนี้ เนื่องบุญของโลก เห็นใหม่ มักน้อยสันโดษ สิ่งที่สันโดษพอประมาณ ถ้าใครไม่รู้จักมีสติปัญญาะ ของที่เราสละทานมานี้ ทับตายนะ ทับตาย เพราะคนไปเห็นแต่ของที่ เป็นวัตถุนะ

เขามีหัวใจ หัวใจของเขาประเสริฐมาก เพราะหัวใจของเขานี้ เขาสละสิ่งนี้ออกมาได้ เพราะเขาสละเพื่อประโยชน์ของเขา ฉะนั้นเป็นผู้รับ ผู้รับขึ้นมาแล้วเราไปติดสิ่งนั้นได้อย่างไร แต่การดำรงชีวิตมันเป็นการดำรงชีวิต ดำรงชีวิตเพื่ออะไร? เพื่อแสวงหาธรรม แสวงหาเพื่อใคร? แสวงหา มาเพื่อหัวใจของเราก่อน ถ้าหัวใจของเรามันเป็นสภาวะความจริงขึ้นมา มันจะออกมาเป็นสัจจะ ความจริงทั้งหมดเลย

นี่มันเป็นประโยชน์กับใครล่ะ คูสิ ปฏิภาณ ผู้ให้ให้ด้วยความบริสุทธิ์ ผู้รับรับด้วยความบริสุทธิ์ บริสุทธิ์ผุดผ่องนี่มันก็เป็นบุญกุศลขึ้นมา แต่ถ้าเป็นอกุศลล่ะ นี่ลากสักการะ เขาให้มาด้วย วัตถุมันเป็นลาภ เขาไม่มีความลงใจ เขาไม่เชิดชู ไม่มีสักการะ ยังรับของเขาไม่ได้เลย เห็นใหม่ สักการะคือความยอมรับ สักการะคือการเชิดชู เขาให้ด้วยความดูหมิ่น เอาของเขาได้ใหม่ ทำไม่เอาล่ะ ถ้าเขาให้ด้วยความเชิดชู ทำไม่เอา ที่เขาให้นี่มันเป็นวัฒนธรรมต่างหากล่ะ มันเป็น วัฒนธรรมของชาวพุทธ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราเป็นอุบาสก อุบาสิกา เห็นไหม อุบาสก อุบาสิกาเป็นผู้ที่แสวงหา แสวงหาทางโลกด้วย แสวงหาทางธรรมด้วย ภิกษุ นักรบ นักรบนะ รบกับใคร? รบกับกิเลส รบกับความคิดในหัวใจนี้ รบกับความคิดความต่างๆ ที่มันยุแห่ในหัวใจนี้ สิ่งนี้ที่ว่ามันเป็นกิเลส ที่ว่ากิเลสในหัวใจนี้ ถ้ากิเลสในหัวใจนี้มันเป็นจริงตณีสัยที่สะสมมา ของใครของเขานะ

คนเรานี่ โทสจริต โมหจริต สิ่งอย่างนี้มันมากับใคร คนโทสจริต สิ่งต่างๆ กระทบแล้วมันจะเป็นธรรมชาติของเขาอย่างนั้น มันเหมือนกับเชื่อเพลิง เห็นไหม พลังงานของเชื่อเพลิง เชื่อเพลิงต่างๆ ที่เขาใช้พลังงาน แล้วแต่ชนิดของมัน ชนิดนี้จะใช้ประโยชน์ขนาดไหน

นี่ก็เหมือนกัน แล้วแต่จริตตณีสัย พฤติกรรมส่วนพฤติกรรมนะ พฤติกรรมของการกระทำเพื่อความถูกต้อง อันนี้คือมรรค เห็นไหม มรรค อยาก...อยากที่เป็นมรรค ถ้าว่าพูดถึงความอยากนะ คำริชอบ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความคำริของเรา” เราก็จะไม่คิดทำอะไรกันเลย พอคิดเพื่อจะทำคุณงามความดี อันนี้เป็นกิเลส อันนี้เป็นความอยาก อยากที่เป็นมรรค อาศัยดีเป็นเครื่องดำเนินนะ สิ่งที่ชั่วไม่เอา สิ่งที่ดีเป็นเครื่องดำเนิน เห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่ากรกับพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ เห็นไหม “จะไม่ทำความชั่วเลย ทำแต่ความดี แล้วทำจิตใจให้ผ่องแผ้ว” สิ่งนี้เป็น โอวาทปาฏิโมกข์ สิ่งต่างๆ นี้ แม้แต่พระอรหันต์นะ ยังรื่นเริงในธรรมเลย เพราะพระอรหันต์ความรู้สึกในหัวใจ มันมีความสุขรุ่มเย็นอยู่แล้ว แต่สังคม เห็นไหม สังฆะยังมีอยู่ ในเมื่อเข้าสังฆกรรม สิ่งที่เขาสังฆกรรม ทำสังฆกรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมเอง เห็นไหม โอวาทปาฏิโมกข์ แล้วเราเป็นบริษัท ๔ เราเป็นเจ้าของศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับชาวพุทธนะ

“มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของเจ้าลัทธิต่างๆ ได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะปรินิพพาน”

มารเอ๋ย เห็นไหม พญามารพยายามจะคลใจให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน “ในเมื่อภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ยังไม่มีความเข้มแข็ง ยังไม่มีหลักของใจ เราจะไปยอมนิพพาน จะวางหลักของศาสนาให้มันคงให้ได้ ถ้าศาสนามั่นคงนะ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะปรินิพพาน” นี่ตั้งแต่วันมาชมบูชา เห็นไหม วันวิสาขบูชานี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน แล้วฝากไว้กับเรา เป็นสมบัติของเรา เป็นมรดกตกทอดมานะ

แล้วเราได้อะไรติดมือ ในชีวิตประจำวันเราได้อะไรติดมือ เราจะได้มีสมบัติ เราจะมีความสุขในโลก มันของชั่วคราวันะ ไม่ปฏิเสธนะว่าเราต้องการแสวงหาเงินกัน เราต้องแสวงหาทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อการดำรงชีวิตของเรา นี่คือปัจจัยเครื่องอาศัย เครื่องอาศัยเท่านั้นนะ แล้วถ้ามันมีอยู่แล้วเราก็ก๊เก็บไว้เป็นมรดกตกทอดให้กับลูกหลานของเรา ถ้าลูกหลานของเราเป็นคนดี มันก็รักษาของเราได้ ถ้าลูกหลานของเรามันเป็นคนไม่ดี มันจะรักษาของเราไปไม่ได้ไหม

แต่เรื่องความสุข-ความทุกข์ในหัวใจละ เวลาจะพลัดพรากมันทุกข์ใหม่ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ชีวิตนี้ต้องตายเป็นที่สุด ทุกคนต้องตายไปข้างหน้าทั้งหมด แล้วมันจะตายขึ้นมาใหม่ อาลัยอารมณ์ใหม่ ความที่อาลัยอารมณ์ในหัวใจนี้แล้วมันจะแก้ไขอย่างไร ถ้าแก้ไขสิ่งนี้ได้ณะจิตใจมันจะมันคงขึ้นมา มันคงขึ้นมา ศาสนามันแก้ตรงนี้ไง

ศาสนานี้มีคุณค่ามาก เราไปเห็นแก่คุณค่า ที่ว่าโลกเจริญๆ เจริญของโลกมันวัตถุทั้งหมด มันต้องมีการซ่อมบำรุง มันต้องรักษาทั้งนั้น แต่ถ้าหัวใจมันเจริญนะ มันไม่เคยตาย ใจไม่เคยตาย เคยเห็นไหม มันต้องตายหมด เกิดมานี้คนทุกคนต้องตายหมด แต่ใจไม่เคยตาย มันเกิดตายๆ ในร่างของมนุษย์ ร่างของเทวดา อินทร์ พรหม ถ้ามันถึงที่สุดแล้วมันไม่มีการเกิด มันก็ไม่มีการตาย มันคงที่ของมันได้อย่างไร

สิ่งที่มันคงที่ คงที่ในหัวใจมันทำได้อย่างไร แล้วถ้ามันเป็นอย่างนั้นปั๊บ มันก็พ้นจากมาร มันก็พ้นจากความทุกข์ พ้นจากความทุกข์ เราก็มีความสุข ความสุขนะ คุณติ เวลาเรามีความสุขด้วย อามิส เราได้สิ่งใดที่มันถูกใจเรา เราจะมีความสุขมาก อะไรที่เราปรารถนาแล้วได้มา นี่มีความสุข อามิสนะ อามิสเกิดจากสิ่งที่กระทบ แล้วที่มันสุขโดยที่ไม่ต้องมีอามิส สุขในตัวเอง มันสงบขึ้นมา มันสุขอย่างไร แล้วเวลามันชำระกิเลส มันสุขอย่างไร เห็นไหม แล้ววิมุตติสุขมันสุขอย่างไร แล้วมันอยู่ที่ไหน ก็มันอยู่ที่หัวใจนี้

ในพระไตรปิฎก เขาจารึกในหินอ่อนต่างๆ นี้ มันเป็นตัวอักษรนะ แต่ความรู้สึก ความรู้สึกนี้ ธรรมอยู่ที่นี้ ธรรมอยู่ที่ความสุข-ความทุกข์ เห็นไหม ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ ทุกข์เป็นสัจจะความจริง ทุกข์เป็นสัจจะความจริงนะ แล้วทุกข์มันละได้ มันทำลายได้ แล้วมันพ้นไปจากใจเราได้ มันทำได้จริงๆ ไม่ใช่เพื่อฝัน ให้ทำดี ให้พิสูจน์ติ เพราะเรามันทุกข์ ทุกคนมันรู้ว่า อยู่ เวลาพูดถึงทุกข์นี้ไม่ต้องไปถามใครเลย ทุกคนบอกเคยทุกข์ใหม่ ถามตัวเองว่าเคยทุกข์ใหม่ ร้องให้ร้อง

ห่มทุกวัน ต่อหน้าคนไม่กล้าทำ ปิดห้องร้องไห้ นะ เข้าไปในที่ลับ แล้วนั่งร้องไห้อยู่คนเดียว คอตกลงอยู่นั่นนะ เอาตัวเองไม่รอด

แล้วเวลามันแก้ไขตัวเอง เพราะมันหลอกตัวเองไม่ได้ เวลามีความสุขขึ้นมา รื่นเริงกัน ในสโมสรสันนิบาตทุกดวงใจว่าแห้ว สุข สุขมาก รื่นเริงกัน เวลากลับบ้าน ทุกคนไปนั่งคอตกลงร้องไห้อยู่คนเดียว เห็นไหม แล้วเวลาจิตมันเศร้าหมอง มันเศร้าหมองในหัวใจนี้ ใครจะปิดบังใครได้ เป็นไปไม่ได้เลย ที่บอกคนเกิดมาแล้วไม่มีความทุกข์ เป็นไปไม่ได้เลย! เป็นไปไม่ได้เลย! แล้วมันอยู่ในหัวใจของเรา

แล้วศาสนาแก้ตรงนี้ได้ แก้ให้มีความสุขของเราได้ แล้วมันเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของเราได้ มันทำได้จริงๆ พิสูจน์ได้จริงๆ ถ้ามันไม่ได้จริงนะ มันเป็นการแบบว่าสวมหัวโขนนะ มันอยู่ไม่นานหรอก สวมหัวโขนว่าสิ่งนี้เป็นธรรมๆ อยู่ไม่นานหรอก เพราะอะไร? เพราะมันมีแรงขับ กิเลสเป็นแรงขับในหัวใจนะ ช้อนเร้นใครไม่ได้หรอก ศีลจะรู้ได้อยู่ด้วยกัน พระนี่อยู่ด้วยกันเป็น ๕ ปี ๑๐ ปี ๒๐ ปี ๕๐-๖๐ ปีนี้มันจะช้อนเร้นกันได้ไหม มันช้อนเร้นกันไม่ได้หรอก

ศีลเวลาอยู่ด้วยกัน ธรรมะอยู่ที่ไหน ธรรมจะรู้ได้ว่ามีธรรมหรือไม่มีธรรมตอนเทศนาว่าการนี้ เปิดดอกออกมามีเท่าไร ถ้าเปิดออกมาไม่รู้อะไร พุคอะไรแบบไม่รู้ คาคๆ เคาๆ ไปอย่างนั้น แต่ถ้าเป็นความจริง ความจริงต้องเป็นอย่างนี้! ต้องเป็นอย่างนี้! ต้องเป็นสัจจะความจริง ความจริงอันเดียวกัน สัจจะมีอันเดียว อันเดียวเท่านั้น พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์จะต้องตรัสรู้เหมือนกันหมดเลย ศาสนาเป็นอันเดียวกัน เพียงแต่อำนาจวาสนาใจ ชีวิตสั้น ชีวิตยาว รื่นสตั้วขนสตั้วได้มากได้น้อย นี่คืออำนาจวาสนาบารมีสร้างสมมา สัจจะเป็นอย่างนี้นะ เห็นไหม

พฤติกรรมในศาสนา คูลิ เราทำกันนะ พฤติกรรมมันยุ่งยากไหม เราก็ยุ่งยาก ต้องให้มันสะดวกสบาย สะดวกสบายกิเลสหมดนะ ตื่นขึ้นมามีคนคอยรับพิศชอบ มีคนคอยโอบอ้อม กิเลสตัวใหญ่ๆ ขาอ่อนๆ พระนอนจมอยู่กับกิเลสทั้งหมดเลย แต่ถ้าออกแสวงหาด้วยปลื้มแข่ง ชีวิตนี้มีค่า มีศักดิ์ศรี ศากยบุตรพุทธชินโรส เป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้สืบทอดศาสนาเห็นไหม

นี่ธรรมวินัยและรักษาสัจจะไว้เป็นข้อปฏิบัติเพื่อเครื่องดำเนิน จะมานี่ต้องมีถนนหนทางนะ ข้อวัตรปฏิบัติเป็นหนทางเข้าไปชำระกิเลส แล้วเราจะไปทำลายถนนหนทางได้อย่างไร เราจะไปทำลายวิธีการที่จะไปฆ่ากิเลสได้อย่างไร แล้วว่าอยากๆ นี่เป็นอรรถกถาโยค ถ้าโธ้อๆ กันอยู่นั่น

นั่นนะเป็นธรรมดา โออย่างนั้นตายหมด ต้องเข้มแข็ง ต้องมีศีลจะ ศีลจะกับความจริง เอาชนะ
ตัวเองให้ได้ เอวัง